

Sayın Bakanım,

Değerli Hocalarım;

Yükseköğretim Kurulu olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin Sayın Bakanlarını kurulumuzda düzenlediğimiz konferanslarda, alanla ilgili rektörler, dekanlar, bölüm başkanları ve akademisyenlerle bir araya getirmekteyiz.

Bugün de siz Sayın Bakanımızı, üniversitelerimizin Ziraat, Tarım, Veterinerlik, Gıda Mühendisliği, Su Ürünleri, Orman Fakülteleri dekanları, bu alanlarla ilgili meslek yüksekokullarımız ve araştırma enstitülerimizin müdürleri, akademisyenleri ve tabii ki alanla ilgili sayın rektörlerimizle bir arada görmekten mutluluk duymaktayız.

Hepiniz hoş geldiniz. Başta Sayın Bakanımız Pakdemirli olmak üzere siz değerli misafirlerimizi kurulumuz adına saygı ile selamlıyorum.

Sayın Bakanım,

Yükseköğretim Kurulu olarak, geride bıraktığımız son dört yılda 4.0 endüstri devrimi, yükseköğretimde uluslararasılaşma, sürdürülebilir kalkınma, dijital dönüşüm, bölgesel kalkınma, misyon farklılaşması, ihtisaslaşma, akıllı uzmanlaşma, üniversite sıralama sistemleri gibi yükseköğretimimiz için pek çoğu yeni kavramlar çerçevesinde, ülkemizin önceliklerini ve dünyadaki eğilimleri dikkate alarak birçok projeyi hayata geçirdik. **Bunların bir kısmı, Yeni YÖK'ün girişimiyle yasal dayanaklara kavuşturuldu; bir kısmını ise kendi iç düzenlemelerimiz ve mevzuatımızla hayata geçirdik.** Bütün bu çalışmalarla, Yükseköğretim kurumlarının “yönetişim” anlayışına bağlı olarak **hacmi yüksek ve hızlı bir değişim** programı uyguluyoruz. Bu kapsamda kalite eksenli büyüme her daim önceliğimiz oldu ve olmaya devam ediyor.

Kalite Kurulunun kurulması ilk projemizdi. İkinci büyük projemiz misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma idi. Üniversite olmanın şümulü yapısından uzaklaşmadan üniversitelerin belli alanlarda odaklaşması, farklı değerler üretebilmesi, bölgelerine katkı sağlaması, araştırma kapasitesi yüksek olanların bu kapasitelerini artırması için bu projeyi başlattık. Misyon farklılaşması ve ihtisaslaşmasını bir sonraki aşaması ise Araştırma Üniversiteleri projemiz idi. Bu kapsamda, 11 asıl 5 aday üniversite belirledik. **Üçüncü projemiz hedef odaklı uluslararasılaşma idi.** Yabancı uyruklu öğrenci sayımızdaki artış bizim için memnuniyet vericidir. YÖK'ün bakan düzeyinde imzalanan mutabakat zaptı sayısı son dört yılda iki katından fazla bir artış göstermiştir. Bu bağlamda, tanınan üniversitelerimizin ve ortak programlarımızın sayısı da arttı.

Dördüncü gurur duyduğumuz proje ise doktora programlarına farklı bir vizyon kazandırdığımız **100/2000 projesidir.** Yükseköğretim sistemimizde bu yapısal değişime önemli katkılar sunacak ve nitelikli bilgi üretimini sağlayacak, üstün araştırma kabiliyetine sahip doktoralı insan kaynağını arttırmak ve aynı zamanda disiplinler arası işbirliklerini güçlendirmek amacıyla **“100 Öncelikli Alanda 2000 Öğrenciye Doktora Burs Programı”**nı başlattık. Ülkemizde ilk defa uygulamaya tarafımızca konulan ulusal ölçekteki bu burs programında eğitim alan bugün itibarıyla 3.220 doktora öğrencimiz var. Bu öncelikli alanlarımızın içinde “Gıda Güvenliği ve Gıda Güvencesi, Gıda Üretimi, İşleme ve Teknolojisi, Su Ürünleri ve Balıkçılık Teknolojisi, Sürdürülebilir Ormancılık ve Tarım, Robotik, Yapay Zeka ve Makine Öğrenmesi, Veri Bilimi (Büyük Veri, Veri Depolama ve Veri Analitiği, Örüntü

Tanıma” gibi “**Hassas Tarım**” çalışmalarını yakından ilgilendiren alanlar da bulunuyor. Yüksek teknolojinin sunduğu bütün bu araçlarla tarımda büyük gelişmeler kaydediliyor. Yükseköğretim Kurulu olarak **Tarım-Sanayi-ARGE entegrasyonunu** sağlamak ve geliştirmek amacıyla bu yeni doktora alanlarını uygulamaya açtık. Bu alanlar, yeni teknolojik uygulamalara ve sektörel büyümeye önemli teşvik olacaktır.

Değerli Hocalarım,

Mensubu olduğunuz Tarım sektörü dünyada gerçekten ayrıcalıklı bir sektördür. Her ülke kendi koşullarına göre tarımı desteklemektedir. Dünya Ticaret Örgütü’nün tarım anlaşması kuralları gereğince, desteklerin **üretimden bağımsız olarak verilmesi yönünde bir eğilim vardır**. Türkiye’de dünyadaki bu gelişmeleri dikkate alarak tarımsal desteklemeleri zaman zaman düzenleme yoluna gitmektedir. Yükseköğretim Kurulu olarak biz de Türkiye’de tarım politikalarına yapılan desteklere bir ilave olarak **bu alanın beşeri sermayesi** genç öğrencilerimize, bu okulları ilk 3’te kazanan öğrencilerimize başarı destekleme bursu vermekteyiz.

Sayın Bakanım,

Yükseköğretim Kurulu olarak ülkemizin tarım, gıda, orman, veterinerlik ve su ürünleri alanlarındaki politikalarına büyük önem atfediyoruz. Gerek lisans ve ön lisans düzeyinde eğitim kalitesi üzerinde önemle duruyoruz; gerekse, akademide bu alandaki bilimsel çalışmaları özenle destekliyoruz. Tarımın insan yaşamındaki yeri, ülke ekonomilerini doğrudan etkileyen, ekonomik gelişme sürecinde, üretim, istihdam ve ihracat kanallarında kalkınmayı pozitif yönde etkilemesi açısından ve aynı zamanda beslenme ihtiyacının karşılanmasında fevkalade önemlidir. Ülke olarak geleneksel beslenme biçimini kaybetmek istemiyoruz. Bu bağlamdan olmak üzere Türkiye olarak, tohum politikalarına da bütün dünya gibi ciddi önem veriyoruz. Türkiye, ABD ve Çin’den sonra dünyanın en büyük 3. tohum bankasına sahip devleti olarak ön plana çıkmaktadır. Bu noktada, akademisyenlerimizden tohum bankalarında özellikle ithalat bağımlılığını azaltacak çalışmalar yapmalarını ve tarımsal ürünlerin ıslah çalışmalarının Ar-Ge yatırımlarıyla desteklenmesini bekliyoruz. 2. Dünya Savaşı’nda St. Petersburg tohum bankasının bombalanması, yakın tarihimizde Irak tohum deposunun da başına geldi.

Bugün dünyada önemli sorunlardan biri olarak gözüken, tarihin en büyük **tohum kıtlığı yaşanıyor**. Bir ulusal güvenlik meselesi olarak da tohum bankaları Türkiye açısından stratejik öneme sahiptir. Bir diğer önemli konu, buzul çağından beri en etkin **iklim değişikliğiyle karşı karşıya oluşumuzdur**. Bütün bunlarla mücadele edecek bilimsel bilgi birikimini ve deneyimini ortaya çıkararak, bu mücadelede etkin bir rol oynamak durumundayız. Bölgesel kalkınmada, tarım alanında misyon verdiğimiz üniversitelerin bu alanlarda da öne çıkmasını bekliyoruz. Kırsal ekonomik yapının ve istihdamın ayrılmaz bir parçası olan hayvancılık sektörü Veteriner Fakültelerinin yapılanmasında ders programlarında önemli bir yer bulmaktadır ve bu önem dolayısıyla sektörel ekonomi ve hayvansal üretime ilişkin bilimsel çalışmaları son derece önemsemekteyiz. Lisansta olduğu kadar lisansüstü çalışmalarda da yer bulmasına gayret etmekteyiz.

Bakanlığınız nezdinde şahsınızdan da, tabi ki tüm fakültelerimize destek beklemekte, ayrıca özellikle ihtisaslaşma olarak misyon verdiğimiz üniversitelerin fakültelerine de ihtisaslaştıkları alanlarla ilgili bakanlığınız politikaları çerçevesinde beklentilerinizi karşılayacak işbirlikleri oluşturulmasını beklemekteyiz. Bakanlığınız bünyesinde bulunan araştırma merkezleri ile bu üniversitelerimizin daha yakın irtibat kurmasını, genel müdürlüklerinizin bu üniversitelerin

ilgili akademisyenleri ile projeler ve bilimsel anlamda daha yakın ve daha destekçi çalışmalarını dileriz.

Sayın Bakanım,

2018- 2019 eğitim öğretim döneminde, yükseköğretimde, genel anlamda politika olarak iki konuyu projelendirdik. Bunlar; yükseköğretimde **dijital dönüşüm** ve bununla bağlantılı olarak bilgiye ulaşmada dünya üniversitelerinin de özenle üzerinde durduğu “**açık bilim**” ve “**açık erişim**” politikalarıdır.

Dijital teknoloji artık amaç değil öğrenciye, kendi ihtiyaçlarına göre şekillenebilen zengin bir öğrenme deneyimi sağlanmasında araç olarak değerlendirilmektedir.

Dijitalleşmenin getirdiği imkânları yükseköğretimin pek çok alanında kullanmayı ve dijitalleşmenin gücünü toplumun her katmanına erişirmeyi planlamaya aldık. Teknolojik bağımsızlığı gerçekleştirmek istiyoruz. Bu yıl büyük bir proje ile üniversitelerimizde dijital dönüşüm çalışmaları başlamıştır. Özellikle seçilen **8 pilot üniversitede** öğretim üyeleri ve öğrenciler için doğrudan kamu desteği ile programlar başlamıştır.

Açık bilim, bu yıl yayınlanan bir raporla, kamu fonlarıyla desteklenen bilimsel araştırma projelerinden üretilen bilimsel yayınlara, toplanan verilere, verileri analiz etmekte kullanılan yöntemlere ve geliştirilen bilgisayar programlarına açık erişim uygulaması olarak tanımlanmaktadır. Aslında kamuya ait olan ve herkese açık olması gereken araştırma bulgularına ve bilimsel yayınlara erişim büyük ölçüde kısıtlıdır. Biliyoruz ki, internet teknolojileri bilgiye erişim ve bilgi kullanımında büyük değişiklikler yaratmıştır. Bilgi çağı olarak adlandırılan ve sanki bilgiye ulaşmada bütün yolların açık olduğu zehabını uyandıran bu dönem, nitelikli bahada ağır bilginin önünde de farklı bariyerler de oluşturmaktadır.

Ülkemizde işleyen bir **açık bilim eko sisteminin** sağlıklı bir biçimde ortaya konabilmesi için bu önemli çalışmaları başlattık. Bütün bu çalışmalara, gelecekte şekillenecek ve şu anda bilinmeyen iş kollarına öğrenci yetiştirmek gibi zor bir süreci yönetebilmek adına başladık. Çünkü bilim dünyası dijitalleşerek yeniden tasarlanıyor.

Sayın Bakanım;

Sizin ve çalışma arkadaşlarınızın Yükseköğretim Kuruluna teşekkürlerinizden büyük memnuniyet duyduk. Teşrifleriniz için tekrar teşekkür ediyor, sizleri saygı ile selamlıyorum.

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç

Yükseköğretim Kurulu Başkanı

Bakan Pakdemirli'nin katılımıyla Ziraat, Tarım, Orman, Veterinerlik, Su Ürünleri Fakültelerinin Dekanları ile Toplantı

28 Kasım 2018, YÖK Konferans Salonu